

ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΥΡΙΑΕΥΣΕ ΤΑ ΕΞΑΡΧΕΙΑ

ΑΒΟΗΘΗΤΟΙ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ, ΑΓΩΝΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ
ΝΑ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΟΥΝ ΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΜΜΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΑΦΕΙΑΔΗ | ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ

Ο

Δεκέμβριος του 2008, προάγγελος της οικονομικής κρίσης, άφησε εδώ βαθύ το αποτύπωμά του. Το πλήθος της εξεγερμένης νεολαίας, που βίωνε την κατάρρευση των θεσμών και των αξιών, ήταν αδύνατον να ελεγχθεί, εφόσον μάλιστα η αστυνομία είχε αρχικά εντολές να μην παρεμβαίνει για να μην προκαλεί. Αρκετοί στράφηκαν μαζικά στο μηδενισμό. Παράλληλα, ισχυροποιήθηκαν οι αναρχικές ομάδες, πλήθυναν οι επιθέσεις, ένοπλες και μη, εναντίον αστυνομικών. Από τον πεζόδρομο της Μεσολογγίου, όπου φονεύτηκε από αστυνομικό ο 15χρονος Αλέξανδρος Γρηγορόπουλος, ξεπήδησε άλλωστε η «Συνωμοσία Πυρήνων της Φωτιάς». Παρ' όλες τις προσπάθειες που έγιναν απ' τις οργανωμένες συλλογικότητες των Εξαρχείων, μιας γειτονιάς με έντονη πολιτικοποίηση και μαζική κοινωνική στράτευση, η νεανική οργή συνεχίστηκε να ξεχύνεται προς όλες τις κατευθύνσεις.

Ταυτόχρονα, πολλαπλασιάστηκε το κοινό έγκλημα. Οι ληπασίες και οι ληστείες καταστημάτων. Η άρνηση πληρωμής μετά την κατανάλωση στα «γκουρμέ» εστιατόρια της περιοχής. Οι κακοποιήσεις και οι ληστείες ανυποψίαστων περαστικών, που παρουσιάζονταν ως επιθέσεις σε «ασφαλίτες», «χαφιέδες» ή «φασίστες». Ενώ, παράλληλα, αυξήθηκαν κατακόρυφα οι κλοπές και οι διαρρήξεις, άνηψε το εμπόριο όπλων και το δουλεμπόριο. Η δημόσια χρήση ηρωίνης πολλαπλασιάστηκε, οι δοσοληψίες άρχισαν να γίνονται στα φανερά. Αμέσως σχεδόν μετά το φόνο του Γρηγορόπουλου ο πεζόδρομος της Μάννης, δύο βήματα από το σημείο, μετατρά-

«Μεταλλαγμένοι» αντιεξουσιαστές και κοινοί εγκληματίες ληστεύουν, καταστρέφουν, δέρνουν, εκβιάζουν και πουλάνε ναρκωτικά, εκμεταλλευόμενοι το καθεστώς ανομίας που επικράτησε στην πολύπαθη συνοικία των Αθηνών μετά το Δεκέμβριο του 2008.

πηκε σε υπαίθρια αγορά ναρκωτικών. Οι τοξικομανείς που απομακρύνθηκαν από την Τοσίτσα μετακόμισαν στη Στουρνάρη, στη Σολωμού, στην Καποδιστρίου. Σχηματίστηκαν νέες συμμορίες με μεγάλη συμμετοχή μεταναστών δεύτερης γενιάς, κυρίως Αλβανών, που λυμαινόνται τους κοινόχρηστους χώρους της περιοχής, απειλούν και πλάντουν τους κατοίκους, τους θαμώνες, τα μικρομάγαζα. Αργά το βράδυ στην πλατεία Εξαρχείων γίνονται κυνομαχίες με πίμπουλ και παίζονται στοιχήματα. Ακόμη και στους κατελιημμένους αυτοδιαχειριζόμενους δημόσιους χώρους (πάρκο Ναυαρίνου, παρκάκι Τσαμαδού) δίνεται καθημερινά μάχη.

«Επιθέσεις ναρκοεμπόρων σε αγωνιστές, νταραβεριτζήδες που λιντσάρουν ανταγωνιστές τους στο όνομα της προστασίας των Εξαρχείων, μαφίες που εξουσιάζουν κοινόχρηστους χώρους, γυναίκες που κακοποιούνται στο δρόμο, ληστείες σε μικρομάγαζα στο όνομα της αναρχίας, επιθέσεις σε ηλικιωμένους “για πλάκα”, ληστείες που συνοδεύονται από μακαιρώματα...» αναφέρει σε προκήρυξή του το «Αυτοδιαχειριζόμενο Πάρκο Ναυαρίνου».

Ο εναλλακτικός «μύθος», που ήδη περιέβαλλε τα Εξαρχεία, συνέχισε να γιγαντώνεται εντός και εκτός συνόρων.

Σήμερα στους γραφικούς πεζόδρομους, με τα διατηρημένα νεοκλασικά που στην πλειονότητά τους έχουν πλέον μετατραπεί σε καταστήματα εστίασης και διασκέδασης, μπορεί κανείς να συναντήσει μέχρι και γκρουπ με Γιαπωνέζους τουρίστες.

Όμως η ζωή των κατοίκων υποβαθμίστηκε. Το βράδυ, μια γυναίκα δεν μπορεί πια να κυκλοφορήσει άνετα μόνη. Αρχισε σιγά-σιγά να χάνεται η ιδιαιτερότητα της περιοχής. «Τα Εξαρχεία δεν έχουν πια κουλτούρα», αποφαίνεται ο επί 40 χρόνια ιδιοκτήτης του καφενείου στη γωνία Στουρνάρη και Τσαμαδού, Σάκης Κουτσιλάς. Παράλληλα με τη βία, οι κάτοικοι είδαν τους πεζόδρομους να πλημμυρίζουν από αυτοκίνητα, με πρόφαση τον εφοδιασμό των καταστημάτων, και μοτοσικλέτες για την πρόσβαση των εργαζομένων και των θαμώνων. Τα σκουπίδια να ξεχειλίζουν από τους κάδους λόγω της αυξημένης κατανάλωσης - στην περίπτωση βέβαια που υπάρχουν κάδοι, αφού αρκετά συχνά είναι καμένοι ή έχουν αποσυρθεί προληπτικά, λόγω του φόβου επεισοδίων.

Στα Εξάρχεια
μεγαλώνουν
παιδιά...
Στιγμιότυπο
από εκδήλωση
κατοίκων
στην πλατεία.

ΜΙΑ ΦΩΝΗ «ΑΠΟ ΜΕΣΑ»

«Ο αναρχικός χώρος μεταλλάχθηκε, η αστυνομία κοιτάζει αλλού»

Η Χρυσούλα Παπαγεωργίου, μέλος της Επιτροπής Πρωτοβουλίας Κατοίκων Εξαρχείων, δίνει τη δική της ερμηνεία για τον εκτροχιασμό της κατάστασης στη συνοικία όπου ζει εδώ και οκτώ χρόνια.

Πότε ξεκίνησε η αλλαγή προς το χειρότερο; Ουσιαστικά ξεκίνησε μαζί με την κρίση. Μέχρι τότε το πρόβλημα περιοριζόταν σε συγκεκριμένους δρόμους, όπου συχνάζαν αποπροσανατολισμένα, κατά τη γνώμη μου, κομμάτια νεολαίας, που μπορεί να εκφράζονταν με κάποιον τρόπο, αλλά κατέληγαν σε αντικοινωνικές συμπεριφορές, αδιαφορούσαν για τους κατοίκους. Βαθμιαία όμως το φαινόμενο εξαπλώθηκε. Αντιδράσαμε τότε και για ένα διάστημα τα πράγματα ηρέμησαν. Ομως σύντομα πλήθυναν πάλι τα περιστατικά του κοινού ποινικού εγκλήματος σε μια γειτονιά που εθεωρείτο πάντα ζωντανή και ασφαλής.

Ποια είναι η στάση της αστυνομίας; Είναι η πιο αστυνομοκρατούμενη περιοχή, παντού βλέπεις κλούβες και διμοιρίες των ΜΑΤ. Και όμως, αποδεικνύεται περίτρανα ο ρόλος της αστυνομίας, η οποία δεν έχει καμία σχέση με την εξαίρεση του ποινικού εγκλήματος (ναρκωτικά, κλοπές κ.λπ.) και την ασφάλεια των κατοίκων, αλλά έχει στόχο την καταστολή της πολιτικής έκφρασης.

Πρόσφατα έγινε μια τεράστια αστυνομική επιχείρηση και σφραγίστηκε το VOX, που είχε καταληφθεί πριν από λίγο καιρό από αναρχικούς, οι οποίοι συμμετείχαν στις δράσεις κατά της Μαφίας. Ήταν προεκλογικό τρικ του Χρυσόχορδου. Επαναλειτούργησε την ίδια κιόλας μέρα. Εχω θετική γνώμη για την κατάληψη του VOX. Η ελληνική κοινωνία έχει ανάγκη από τέτοια δίκτυα αλληλεγγύης.

Το θέμα είναι ότι οι συμμορίες βρήκαν ελεύθερο χώρο να αναπτυχθούν. Με προκάλυμμα συχνά την αναρχία. Υπήρξε κάποιου είδους ώσμωση; Δεν θα το έλεγα. Απλώς ένα κομμάτι αυτού του χώρου ίσως να μην έχει δώσει στο ζήτημα τη δέουσα προσοχή και δεν το αναδεικνύει όσο θα έπρεπε, δεν διαχωρίζει τη θέση του. Παρ' όλα αυτά, εκτιμώ τη δράση του αναρχικού χώρου στην περιοχή, γιατί καλύπτει κενά που η Αριστερά δεν τα καλύπτει. Αυτά της αυτοδιαχείρισης, των δικτύων αλληλεγγύης, τα κοινωνικά παντοπωλεία. Ομως αυτό που έπαθε από το Δεκέμβριο του 2008 και μετά στην πραγματικότητα ήταν η μετάλλαξη κάποιων τμημάτων του. Άκουσα έναν αναρχικό, που απευθυνόμενος σε κάποιον

που του είχε επιθεθεί στη Μάνης, του είπε: «Ρε συ σύντροφε, σ' εμένα;». Το ζήτημα είναι ότι, όσο αποκαλούνται μεταξύ τους σύντροφοι, το πρόβλημα θα διαιωνίζεται. **Παρ' όλα αυτά, αρκετοί αναρχικοί συμμετέχουν στις δράσεις κατά της Μαφίας.** Τον τελευταίο χρόνο υπάρχει η πρωτοβουλία που συνεδριάζει στο Πολυτεχνείο, στην οποία συμμετέχουν αναρχικοί, η οποία έχει συγκεκριμένες δράσεις κατά της Μαφίας. Μέχρι τότε όμως τα πράγματα ήταν θολά. Θυμάμαι σε μια συνέλευση που είχε γίνει το 2010 στη Μεσολογίου μία και μοναδική ξεκάθαρη τοποθέτηση αντιπαράθεσης. Ομως, ενώ το συγκεκριμένο άτομο εκτέθηκε, του βγάδω το καπέλο, οι υπόλοιποι δεν ακολούθησαν. Είναι κάτι που το πληρώνει ήδη πολύ ακριβά ο αναρχικός χώρος. Το 2008 οι κάτοικοι στη Στουρνάρη και στη Μεσολογίου πετούσαν γλάστρες στα ΜΑΤ, ενώ τώρα μπορεί και να πετούν γλάστρες σε όσους αντιστέκονται, υπάρχει κίνδυνος να τους πάρει όλους η μπάλα. **Πώς αντιμετωπίζετε το γεγονός ότι αυτές οι συμμορίες είναι οπλισμένες;** Δεν μπορώ εγώ ως κάτοικος, επιτροπή κατοίκων, να τα βάλω με αυτόν που έχει το καλάσνικοφ. Αυτό που με ενδιαφέρει είναι, όταν φωνάζω εγώ «βοήθεια», να βγεις εσύ στο μπαλκόνι, να ειδοποιήσεις κι άλλους δέκα και να κατεβείτε κάτω. Και όσο μπορούμε να ανακαταλαμβάνουμε τους δημόσιους χώρους, ειδικά τώρα που ανοίγει ο καιρός. Το θέμα είναι να μοιλιάζεις την κοινωνία με λογικές που δεν θα την οδηγήσουν σε κανιβαλισμό.

Εκατοντάδες επαίτες να «οργάνουν» ολημερίς κάθε τετραγωνικό μέτρο.

Εδώ συχνάζουν νεανικές παρέες απ' όλη την Αθήνα από τις υποβαθμισμένες δυτικές συνοικίες μέχρι τα «λαμπερά» βόρεια προάστια. Στα μαγαζιά, στις πλατείες, στα παρκάκια, στους πεζόδρομους, ακόμα και στις εισόδους των πολυκατοικιών. Διασκεδάζουν, επικοινωνούν, καταναλώνουν. Οι δυνατές φωνές των μεθυσμένων, τα γέλια και οι καβγάδες ως το ξημέρωμα ταραάζουν καθημερινά τον ύπνο των περιοίκων. Οι οποίοι βγαίνοντας απ' το σπίτι τους το πρωί αντικρίζουν σωρούς σκουπιδιών και σπασμένα μπουκάλια. Κάποιοι δεν άντεξαν και έφυγαν· μετακόμισαν σε άλλες περιοχές. Παντού πωλητήρια διανομής, φήμες πως συγκεντρώνονται στα χέρια ολίγων. Ομως, οι περισσότεροι κάτοικοι επιμένουν, παραμένουν εδώ, δεν θέλουν να εγκαταλείψουν την αγαπημένη τους γειτονιά στα χέρια της Μαφίας. Από κοινού, κάτοικοι, συλλογικοί και ορισμένοι καταστηματάρχες δίνουν τα τελευταία χρόνια μια δύσκολη μάχη, συνειδητοποιώντας πως η κατάσταση είναι οριακή.

Ο φόβος φυλάει τα έρμη

Υπάρχουν συγκεκριμένα καταστήματα στην περιοχή που ληστεύονται σχεδόν μία φορά την εβδομάδα: σούπερ μάρκετ, φαρμακεία, πρακτορεία ΠΡΟΠΟ, κάβες. Οπως είναι φυσικό, σχεδόν όλοι οι καταστηματάρχες αρνούνται να μιλήσουν επώνυμα για τη μαφία. Ακόμα και ο Στέργιος Μπαλλάς, ιδιοκτήτης του «Salero» στη Βαλτετσίου, του οποίου ο συνεταιρικός Αριάν Μπεγιά χτυπήθηκε με τη λαβή όπλου στο

κεφάλι και κατέληξε στο νοσοκομείο, όταν αρνήθηκε να δώσει στους ληστές τις σαββατιάτικες εισπράξεις. Αλλά και ο Αχιλλέας Σεβαστόπουλος, ιδιοκτήτης των «Βεργίνα» και «Ροζαλία», που πρωτοστάτησε το προπέρσινο καλοκαίρι στις προσπάθειες να ξαναγίνει βιώσιμη η πλατεία.

Ο Γιώργος Θαλασσινός, ιδιοκτήτης του «Floral» στην πλατεία, δεν είναι αισιόδοξος: «Ξεκινήσαμε το καλοκαίρι του 2010, κάτοικοι, συλλογικοί, καταστηματάρχες, όλοι μαζί, μια προσπάθεια να περιοριστούν οι συμμορίες, να σταματήσει η διακίνηση ναρκωτικών, να αποδοθεί η πλατεία ξανά στους κατοίκους. Στήθηκε μικροφωνική, ο χώρος πλήθηκε, καθαρίστηκε, τοποθετήθηκαν παιδικές χαρές, μπασκέτα, ποδοσφαιράκι. Βοήθησε και ο δήμος, έβαλε φώτα, προσέθεσε παγκάκια. Οι κινήσεις αυτές έφεραν προσωρινά κάποιο αποτέλεσμα. Ομως, από πέρυσι την άνοιξη άρχισε και πάλι να αλλάζει το σκηνικό προς το χειρότερο. Επανεμφανίστηκαν οι συμμορίες, οι οποίες μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις δρουν δάθεν στο όνομα της αναρχίας».

Η Μπάρμπαρα Σιούτη, Αμερικανίδα υπήκοος που ζει πολλά χρόνια στην Ελλάδα, αναγκάστηκε να κλείσει το εστιατόριο «Food company» στην Μπενάκη, γωνία με Μεταξά, επιχείρησε με 15 άτομα προσωπικό, που είχε μετακομίσει εδώ πριν από λίγα χρόνια από την Αναγνωστοπούλου στο Κολωνάκι. Στα τέλη Νοεμβρίου, μια ομάδα μασκοφόρων εισέβαλε στο κατάστημα σε ώρα λειτουργίας, οπλισμένη με λαστούς και τσεκούρια: «Τα έσπασαν όλα. Τζαμαρίες, πιάτα, έπιπλα. Ο φόνος εκείνου του παιδιού άλλαξε τα πάντα. Το κατάστημα απείχε μόλις ένα τετράγωνο από το σημείο του φόνου. Μειώθηκε η πελατεία, αυξήθηκαν τα έξοδα, αναγκάστηκε να κάνω περικοπές στους μισθούς. Το κράτος έστειλε συνέχεια λογαριασμούς, χωρίς από την πλευρά του να ανταποδίδει. Κώφευε στις εκκλήσεις μας, στις καταγγελίες που γίνονταν. Αστυνόμευση δεν υπάρχει. Επόμενο ήταν να αυξηθεί η εγκληματικότητα, να δημιουργηθούν συμμορίες, να γίνει η κατάσταση ανεξλέγκτη».

Πολλά ανοιχτά μέτωπα

Συνάντησα τον αστυνόμο Γρηγόρη Καμούτσα, διοικητή του Τμήματος Ασφαλείας Εξαρχείων, στο γραφείο του στην Καλλιδρομίου: «Μετά το Δεκέμβριο του 2008 υπάρχει σοβαρή επιβάρυνση με εγκλήματα του κοινού ποινικού δικαίου. Κάποια εγκληματικά στοιχεία βρήκαν ευκαιρία και εγκαταστάθηκαν εδώ. Με στόχο το εύκολο κέρδος, κάνουν καταδρομικές επι-

χειρήσεις με ρόπαλα, που διαρκούν μόλις δύο λεπτά, σε ορισμένες περιπτώσεις για την ενίσχυση φυλακισμένων και κατατρεγμένων. Προχθές, έγινε μια τέτοια επίθεση στο «Πλαίσιο» στη Στουρνάρη. Σε δύο λεπτά έφτασε επιτόπου η ομάδα ΔΙΑΣ, αλλά δεν τους πρόλαβε, είχαν ήδη φύγει. Ναρκωτικά, όπλα, κλοπές, ληστείες, δουλεμπόριο. Χθες εξαρθρώσαμε, σε ένα διαμέρισμα στην οδό Σαριπόλου δίπλα στο Μουσείο, μια συμμορία Πακιστανών που είχαν ομήρους συμπατριώτες τους, δεμένους με αλυσίδες στα πόδια και τα χέρια, απαιτώντας από τους συγγενείς τους 10.000 ευρώ το κεφάλι προκειμένου να τους αφήσουν ελεύθερους. Καθημερινά στη βάρδια κάθε αξιωματικού υπηρεσίας υποβάλλονται 5 - 7 μηνύσεις για κλοπές. Εχουμε ανοιχτά πολλά μέτωπα, δεν επαρκούν οι αστυνομικές δυνάμεις. Στο Μουσείο, στο Πολυτεχνείο, στο λόφο του Στρέφου, στην πλατεία Κάνιγγος, στον πεζόδρομο της Μασσαλίας, στα Προπύλαια, στο Πνευματικό Κέντρο. Παράλληλα έχουμε και τη φύλαξη πολλών επισήμων.» •

nikosvafiadis.wordpress.com

Υπάρχουν συγκεκριμένα καταστήματα στην περιοχή που ληστεύονται σχεδόν μία φορά την εβδομάδα: σούπερ μάρκετ, φαρμακεία, πρακτορεία ΠΡΟΠΟ, κάβες.